

VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
TRG E. KVATERNIKA 4, BJELOVAR

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU VELEUČILIŠTA U BJELOVARU

KLASA: 115-01/13-01/001
URBROJ: 2103-67-01-13-01

Bjelovar, 26. veljače 2018. godine

Sadržaj

1. OPĆE ODREDBE	3
2. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU	3
2.1 Dekan	4
2.2 Ovlaštenik.....	4
2.3 Stručnjak za zaštitu na radu	5
2.4 Povjerenik zaštite na radu	5
2.5 Radnik.....	7
3. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU.....	7
3.1 Interna pravila zaštite na radu.....	7
3.2 Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu	8
3.3 Obavještavanje.....	9
3.4 Poslovi s posebnim uvjetima rada	9
3.5 Sredstva rada i radni okoliš	9
3.6 Osobna zaštitna sredstva.....	11
3.7 Opasne radne tvari.....	12
3.8 Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje	12
3.9 Ozljede na radu i profesionalne bolesti.....	13
3.10 Pružanje prve pomoći.....	13
3.11 Zaštita nepušača	14
3.12 Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti	14
4. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA	15
5. NADZOR	16
6. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI	16
7. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	17

Na temelju odredbi Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14) i na temelju članka 97., stavak 4. Statuta Veleučilišta u Bjelovaru dekanica dr. sc. Zrinka Puharić, dr. med., 26. veljače 2018. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), dekan Veleučilišta u Bjelovaru (u daljnjem tekstu: Veleučilišta) sukladno djelatnosti, tehnologiji, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada, opasnim tvarima i broju radnika, a na temelju provedene procjene opasnosti utvrđuje organizaciju provođenja zaštite na radu, te propisuje pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika dekana i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega, te kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu.

Članak 2.

(1) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika osigurava se primjenom osnovnih, posebnih, propisanih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom se cilju ovim Pravilnikom utvrđuje organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu, osposobljavanje radnika na siguran način rada, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i uporabu znakova obavještanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim osobama na radu, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika, te unutarnji nadzor.

(2) U cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim Pravilnikom uređuje se i ustroj i izbor Povjerenika za zaštitu na radu.

2. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 3.

(1) Dekan Veleučilišta organizira, uređuje i osigurava uvjete primjene za sve poslove zaštite na radu, a na prijedlog ovlaštenika i ostalih radnika s posebnim ovlastima.

Članak 4.

(1) Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu.

(2) Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne i druge službe u sklopu svojeg djelokruga.

(3) Poslove zaštite na radu obavljaju i imaju posebna ovlaštenja: Radničko vijeće, povjerenici za zaštitu na radu (udruge sindikata).

Članak 5.

- (1) Obavljanje poslova zaštite na radu, za koje nema mogućnosti na Veleučilištu, osigurava se i ugovara s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.
- (2) Kod ugovaranja obavljanja svih poslova zaštite na radu s vanjskom stručnom organizacijom može se zaključiti ugovor o trajnoj suradnji.

2.1 Dekan

Članak 6.

- (1) Dekan će osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu suglasno odredbama Zakona o radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog Pravilnika.
- (2) Dekan obavlja slijedeće poslove zaštite na radu:
 - donosi opće akte iz zaštite na radu
 - donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu
 - prati provedbu plana i programa mjera zaštite na radu
 - donosi i prihvaća procjenu opasnosti iz zaštite na radu
 - prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu
 - odlučuje o financiranju obavljanja poslova zaštite na radu i pojedinih projekata iz zaštite na radu
 - ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
 - ugovara usluge sa službama medicine rada i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu radi osiguravanja i ostvarivanja zdravstvene zaštite
 - donosi odluke i rješenja o provedbi odredaba ovog Pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

2.2 Ovlaštenik

Članak 7.

- (1) Ovlaštenik dekana je svaka osoba koja rukovodi radom jednog ili više radnika na kojem je prenijeto ovlaštenje u pisanom obliku. Ovlaštenje se daje ugovorom o radu, odnosno drugim aktom kojim se utvrđuje ovlaštenje vezano za provedbu zaštite na radu.

Članak 8.

- (1) Ovlaštenik dekana odgovoran je za obavljanje poslova zaštite na radu, koji su utvrđeni u ugovoru o radu, neposredno dekaneu. Za povredu zakonskih odredbi i neprovođenja odredbi ovog Pravilnika odgovara i pred pravosudnim i upravnim organima.

Članak 9.

- (1) Dekan daje svojim ovlaštenicima ovlaštenja za poduzimanje mjera u okviru njihovog djelokruga, kojima se osigurava provedba ovoga Zakona i drugih propisa iz zaštite na radu, a naročito za to:
 - da se na poslove ne raspoređuje radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
 - da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne raspoređuje radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se radnik koji tražene uvjete više ne ispunjava ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima za rad,
 - da se mladostima, ženama i radnicima sa smanjenom radnom sposobnošću ne dozvoli rad na poslovima koji bi mogli na njih štetno utjecati,
 - da isključi iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
 - da radnici rade sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa proizvođača strojeva i uređaja, uputa o korištenju osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,
 - da radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodnog podstavka,

- da osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje kao i za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
- da osigura da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.

2.3 Stručnjak za zaštitu na radu

Članak 10.

- (1) Dekan obavljanje poslova zaštite na radu može ugovoriti s trgovačkim društvom za zaštitu na radu.
- (2) Trgovačko društvo s kojim dekan ugovara usluge službe mora udovoljavati zahtjevima Zakona o zaštiti na radu.

Članak 11.

- (1) Dekan je dužan stručnjacima za zaštitu na radu osigurati uvjete za rad i pomoć drugog osoblja, kao i potrebnu opremu te sve potrebne podatke.

Članak 12.

- (1) Stručnjaci za zaštitu na radu imaju potpunu stručnu neovisnost u odnosu na dekana i njegove ovlaštenike te radnike i njihove povjerenike.

Članak 13.

- (1) Poslove zaštite na radu obavlja u sklopu svoje djelatnosti i tajnik Veleučilišta.

Članak 14.

- (1) Tajnik Veleučilišta u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu, dužan je upućivati radnike na zdravstvene preglede, voditi o tome evidencije, sudjelovati u postupku osposobljavanja, o tome voditi evidencije i druge poslove iz svoje nadležnosti, a vezane za zaštitu na radu.

2.4 Povjerenik zaštite na radu

Članak 15.

- (1) Radnici Veleučilišta između sebe biraju ili imenuju povjerenika radnika za zaštitu na radu. Broj povjerenika radnika za zaštitu na radu, izbor i njihov mandat utvrđuje se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.
- (2) Bez obzira na broj radnika povjerenik će biti izabran ili imenovan svagdje gdje to zahtijevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, rad na izdvojenim mjestima i sl.). Za povjerenika zaštite na radu može biti izabrana, odnosno imenovana osoba koja radi u takvim uvjetima odnosno na izdvojenom mjestu rada.
- (3) Sindikat ili sindikati mogu pod uvjetima iz stavka 2. ovoga članka imenovati povjerenika za zaštitu na radu ukoliko je to predviđeno kolektivnim ugovorom.
- (4) Imenovani sindikalni povjerenik za zaštitu na radu u pravima i obvezama u potpunosti se izjednačava s izabranim povjerenikom.

Članak 16.

- (1) Zadatak je povjerenika da djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu, te da prati primjenu propisa i naređenih mjera zaštite u radnoj sredini u kojoj je izabran.

Članak 17.

(1) Povjerenik ima i sljedeća prava i dužnosti:

- sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih tvari u radni i proizvodni proces i poticati dekana i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika,
- imati pravo uvida i korištenja dokumentacije vezane za sigurnost i zdravlje radnika,
- primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu,
- izvijestiti inspektora o svojim zapažanjima i zapažanjima radnika čiji je povjerenik, prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi inspektor,
- pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, a dekan to propušta ili odbija učiniti,
- obrazovati se za obavljanje ovih poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje,
- svojim djelovanjem poticati ostale radnike na rad na siguran način,
- obavještavati radnike o mjerama koje dekan poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu.

(2) O svom radu povjerenik je dužan najmanje svaka tri mjeseca izvještavati radničko vijeće.

Članak 18.

(1) Dekan je dužan osigurati povjereniku uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu i ne smije ga, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća i sindikata rasporediti na drugo radno mjesto ili k drugom poslodavcu, otkazati ugovor o radu, smanjivati mu plaću ili ga na drugi način dovoditi u nepovoljniji položaj niti protiv njega pokrenuti postupak za naknadu štete, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

(2) Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu i njihovih koordinatora osiguravaju se u skladu s odredbama Zakona o radu kojima se uređuju uvjeti za rad članova radničkih vijeć.

(3) Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to piranje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

(4) Dekan, radničko vijeće i sindikat, odnosno sindikati mogu posebnim sporazumima regulirati i druga specifična pitanja vezana za broj povjerenika u izdvojenim mjestima rada, koordinatora za zaštitu na radu, plaće, primanja i ostala materijalna prava kao i izostanak s rada radi osposobljavanja (tečajevi, seminari, sastanci i sl.).

Članak 19.

(1) Dekan odnosno ovlaštenik je dužan najmanje svaka tri mjeseca izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu i radničko vijeće o opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje te mjerama koje je poduzeo i koje će poduzeti radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

Članak 20.

(1) Obvezu iz prethodnog članka dekan odnosno ovlaštenik ima posebno nakon smrtne, skupne i teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti, kao i nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u primjeni pravila zaštite na radu.

Članak 21.

(1) Za svaku težu, skupnu ili smrtnu ozljedu na radu dekan odnosno ovlaštenik je dužan na uviđaj pozvati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

2.5 Radnik

Članak 22.

(1) Prava, obveze i odgovornosti radnika utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i ovim Pravilnikom.

Članak 23.

(1) Radnik čini osobito teške povrede radne obveze ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika;
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu;
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način;
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način;
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način;
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži neposredni rukovoditelj radi sigurnosti i zaštite zdravlja;
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu;
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi dekan odnosno ovlaštenik;
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika;
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima ili zaštitnim napravama;
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima na način utvrđen ovim Pravilnikom;
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili upute iz zaštite na radu;
- odbije udaljiti se s mjesta rada kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri je li radi pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti;
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca;
- puši na mjestu na kojem je to izričito zabranjeno zbog opasnosti od požara i eksplozije.

(2) Za povrede radne obveze iz ovog članka radniku se može otkazati ugovor o radu njegovom krivicom.

Članak 24.

(1) Radnik mora biti privremeno udaljen s rada, odnosno, iz prostora Veleučilišta na način i u slučajevima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, aktom kojim se na Veleučilištu uređuju radni odnosi i prethodnim člankom ovog Pravilnika.

3. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

3.1 Interna pravila zaštite na radu

Članak 25.

(1) Na mjestima, gdje se primjenom osnovnih i propisanih posebnih pravila zaštite na radu nije u cijelosti postigla sigurnost radnika i ostalih zatečenih osoba (zone opasnosti), na primjer kod distribucije i korištenja električne energije, gorivog plina i tekućina, pričuve i korištenja opasnih tvari ili gdje je nužna primjena opasnih tehnoloških postupaka, primjenjuju se interna pravila i upute .

(2) Razradu internih pravila i uputa obavljaju određeni radnici, a za primjenu je odgovoran ovlaštenik.

3.2 Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 26.

(1) Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- radnici za koje je procjenom opasnosti utvrđeno obvezno osposobljavanje za rad na siguran način
- radnici kojima je odlukom dekana, njegovog ovlaštenika, odnosno, tijela nadležnog za poslove inspekcije rada, u slučajevima rada na poslovima s posebnim uvjetima rada ili na poslovima na kojima učestalo dolazi do ozljeda na radu, određena povremena provjera znanja iz područja zaštite na radu
- ovlaštenik iz područja osiguranja provođenja zaštite na radu
- ovlaštenik o opasnostima i štetnostima kojima su izloženi njima podređeni radnici pri radu, ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici određeni za pružanje prve pomoći
- svi radnici po programu za gašenje požara.

Članak 27.

(1) Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni opasnosti, a sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

(2) Programom moraju biti obuhvaćene postojeće opasnosti i štetnosti, te načini kako se iste otklanjaju ili smanjuju.

(3) Sustav, plan i programe osposobljavanja donosi dekan.

Članak 28.

(1) Ovlaštenik mora osigurati radniku koji još nije osposobljen za rad na siguran način rad pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način ali ne duže od 30 dana.

Članak 29.

(1) Teoretsko osposobljavanje radnika za rad na siguran način obavljaju, na osnovu ovlaštenja Ministra nadležnog za rad, posebno osposobljeni radnici.

(2) Organizaciju i koordinaciju osposobljavanja provodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

(3) Osposobljavanje po utvrđenim programima može se u cijelosti povjeriti ovlaštenoj vanjskoj stručnoj organizaciji.

Članak 30.

(1) Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti promatranjem i ocjenom radnih postupaka na mjestu na kojem radnik radi.

Članak 31.

(1) Zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti radnika za rad na siguran način na pojedinom mjestu rada sastavlja i potpisuje ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje.

Članak 32.

(1) Radnika koji ne zadovolji i na trećoj provjeri osposobljenosti na radnim mjestima s utvrđenim opasnostima može se rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 33.

(1) Osposobljavanje i provjera osposobljenosti obavlja se u pravilu za vrijeme radnog vremena i na trošak Veleučilišta.

3.3 Obavještanje

Članak 34.

(1) Ovlaštenik je dužan radnicima davati odgovarajuće obavijesti i pisane upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje u svezi djelatnosti koju obavlja.

(2) Obavijesti se mogu dati i usmeno u iznimnim situacijama kada prijete iznenadna neposredna opasnost po život i zdravlje.

Članak 35.

(1) Ovlaštenik, u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu, je dužan na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti u skladu s odgovarajućim propisima.

(2) Ako znakovi sigurnosti nisu dovoljni za djelotvorno obavještanje, ovlaštenik je dužan trajno postaviti pisane upute o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih radnih tvari i opreme.

3.4 Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 36.

(1) Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenoga, tjelesnog ili psihičkog stanja (u daljnjem tekstu: zdravstveno stanje) te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti (u daljnjem tekstu: psihička sposobnost).

Članak 37.

(1) Dekan ne smije rasporediti radnika na poslove s posebnim uvjetima rada ako prethodno na propisani način nije utvrđeno da radnik ispunjava potrebne uvjete.

(2) Ispunjava li radnik uvjete navedene u prethodnom članku ocjenjuju dekan i ovlaštenik.

(3) Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su u procjeni opasnosti iz zaštite na radu.

Članak 38.

(1) Ovlaštenik je dužan radnika, koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada, ponovno uputiti na pregled nakon proteka roka utvrđenog propisom zaštite na radu ili kada to ocijeni specijalist medicine rada.

Članak 39.

(1) Dekan ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako više ne ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova ili ako ga ponovno ne uputi na pregled nakon isteka vremena u kojem je to bio dužan učiniti.

3.5 Sredstva rada i radni okoliš

Članak 40.

(1) Obveza je dekana da se kod planiranja i uvođenja novih tehnologija i opreme, o njihovom utjecaju na sigurnost i zdravlje radnika posavjetuje s radnicima, odnosno s njihovim predstavnicima.

Članak 41.

(1) Dekan i ovlaštenik su dužni proces rada tako planirati, pripremiti i provoditi da se osigura što djelotvornija zaštita radnika te da se osigura djelotvorna zaštita okoliša.

Članak 42.

(1) Dekan je dužan građevine namijenjene za rad održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika i ispitivati pojedine vrste instalacija u rokovima utvrđenim tehničkim propisima.

Članak 43.

(1) Ovlaštenik je dužan prestati s radom u građevinama namijenjenim za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 44.

(1) Dekan je dužan obavljati ispitivanja u radnim prostorijama:

- u kojima proces rada koji se u njima obavlja utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
- u kojima u procesu rada nastaje buka i vibracija,
- u kojima se pri radu koriste ili proizvode opasne tvari,
- u kojima pri radu nastaju opasna zračenja,
- u kojima je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu.

(2) Dekan je dužan glede navedenih okolnosti obavljati ispitivanja radnog okoliša i u radnim prostorima izvan radnih prostorija.

(3) Ako posebnim propisima nije drukčije određeno prethodna ispitivanja se moraju obaviti u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine.

(4) Neovisno od toga obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem.

Članak 45.

(1) Dekan je dužan redovito obavljati preglede svih strojeva i uređaja i osobnih zaštitnih sredstava koja koristi radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog nastalih promjena tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 46.

(1) Dekan je dužan na propisani način obavljati ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima u sljedećim slučajevima:

- prije njihovog stavljanja u uporabu,
- najmanje jedanput nakon dvije godine njihove uporabe,
- poslije rekonstrukcije, a prije ponovnog početka korištenja,
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su strojevi i uređaji premješteni s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga rastavljena i ponovo sastavljena.

Članak 47.

(1) Ispitivanje sredstava rada u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik na prijedlog stručnjaka zaštite na radu.

Članak 48.

(1) Ispitivanje sredstava rada obavlja temeljem ugovora trgovačko društvo za zaštitu na radu s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 49.

(1) O ispitanim sredstvima rada i radnom okolišu sastavlja se zapisnik. Primjerak zapisnika predaje se ovlašteniku i stručnjaku zaštite na radu na daljnju obradu.

Članak 50.

- (1) Ispitana sredstva rada koja ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu isključuju se iz pogona, ukoliko su opasna za uporabu, sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu, a u radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad, ukoliko postoji opasnost za život i zdravlje radnika.
- (2) Odluku o tome donosi ovlaštenik.
- (3) Ovlaštenik je dužan izvijestiti dekana o svojoj odluci zabrane rada za svu opremu od značaja za Veleučilište.

Članak 51.

- (1) Inspektor rada ovlašten je narediti ispitivanje pojedinih instalacija u građevinama namijenjenim za rad kada opravdano pretpostavi da je ispitivanje potrebno u svrhu zaštite radnika.
- (2) Inspektor rada ovlašten je narediti da se obavi ispitivanje radnog okoliša i strojeva i uređaja s povećanim opasnostima i izvan utvrđenih rokova ako opravdano pretpostavi da je ispitivanje potrebno u svrhu sigurnosti i zaštite zdravlja radnika, posebno u slučaju pojave profesionalne bolesti.
- (3) Inspektor rada može narediti ispitivanje i u radnim prostorijama i radnom prostoru izvan radnih prostorija u kojima proces rada ne utječe na stanje u radnom okolištu na temelju zahtjeva radnika, odnosno njegovog povjerenika ili ako sam opravdano pretpostavi da postojeće stanje nije u skladu s pravilima zaštite na radu.

3.6 Osobna zaštitna sredstva

Članak 52.

- (1) Kada nije moguće pravilima zaštite na sredstvima rada ili organizacijskim mjerama otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti opasnosti po sigurnost i zdravlje radnika, dekan i ovlaštenik moraju osigurati odgovarajuća zaštitna sredstva i skrbiti da ih radnici koriste pri obavljanju poslova.
- (2) Ovlaštenik je dužan osigurati da osobna zaštitna sredstva u svakom trenutku budu u ispravnom stanju.
- (3) Ovlaštenik ne smije staviti u uporabu osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađena u skladu s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravna.
- (4) Ovlaštenik je dužan isključiti iz uporabe osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.
- (5) Ovlaštenik je obavezan poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da pristup područjima s posebnim opasnostima i štetnostima imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute i zaštitna sredstva.

Članak 53.

- (1) Ovisno o procjeni opasnosti i popisu poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva s naznakom sredstva, nabavu osobnih zaštitnih sredstava u dovoljnim količinama osigurava dekan na prijedlog ovlaštenika.

Članak 54.

- (1) Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača, te uputa ovlaštenika.
- (2) Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati ovlaštenik.
- (3) Ako su upute pisane na stranom jeziku, ovlaštenik ih mora dati prevesti na hrvatski jezik.

Članak 55.

- (1) Dekan mora odrediti osobu koja izdaje radnicima osobna zaštitna sredstva i vodi evidencije o izdanim osobnim zaštitnim sredstvima.
- (2) Osobna zaštitna sredstva se ne mogu izdati radniku bez njegovog vlastoručnog potpisa o preuzimanju ispravnog osobnog zaštitnog sredstva.

Članak 56.

(1) Radnicima se zamjenjuju uništena ili dotrajala osobna zaštitna sredstva samo uz povrat starih u skladište, o čemu se vodi propisana evidencija.

Članak 57.

(1) Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.

(2) Radnik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.

(3) Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kada je za to osposobljen i ovlašten.

(4) Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće tih sredstava.

3.7 Opasne radne tvari

Članak 58.

(1) Dekan je dužan primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari stalno unapređivati stanje zaštite na radu.

(2) Dekan koji koristi, odnosno prerađuje opasne tvari dužan je pri radu s tim tvarima primijeniti pravila zaštite na radu u skladu s propisima i uputama proizvođača i osigurati da su te tvari u svakom trenutku označene na propisani.

Članak 59.

(1) Dekan je u procjeni opasnosti dužan utvrditi da li su radne tvari koje koristi opasne (štetne po zdravlje, eksplozivne i zapaljive) te s tim u svezi utvrditi pravila zaštite na radu te zaštite životnog okoliša.

(2) Opasne tvari smiju se koristiti samo ukoliko nije moguće iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih tvari.

(3) Ukoliko nije moguća zamjena opasnih tvari bezopasnim ili manje opasnim tvarima dekan i ovlaštenik su dužni utvrditi da li se primjenom drugog radnog postupka smanjuje opasnost od primjene dotične tvari.

Članak 60.

(1) Sve opasne i štetne tvari koje se koriste ili prerađuju u proizvodnom procesu moraju biti ažurno popisane, s obrazloženjem njihove nužnosti za primjenu u tehnološkom postupku.

Članak 61.

(1) Ovlaštenik je dužan osigurati da su opasne radne tvari tako pakirane i označene da prilikom njihove primjene ne postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

(2) Ovlaštenik je dužan osigurati da su za opasne radne tvari dani podaci o opasnostima u svezi njihovog korištenja kao i o pravilima zaštite.

(3) Kod skladištenja opasnih tvari ovlaštenik je dužan osigurati primjenu propisanih pravila zaštite s obzirom na svojstva tih tvari.

3.8 Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 62.

(1) Dekan je dužan u svakoj građevini uzimajući u obzir tehnološki proces, tvari koje se u radu koriste, način rada, uskladištene tvari kao i veličinu građevine, poduzeti mjere da do požara ne dođe, a ako ipak do njega dođe, da se opasnost po sigurnost i zdravlje radnika smanji na najmanju moguću mjeru.

Članak 63.

(1) Ovisno o prirodi procesa rada dekan i ovlaštenik su dužni organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti njihovu sigurnost i zdravlje (elementarne nepogode, požari, eksplozije, ispuštanje opasnih tvari u količinama iznad dopuštenih i sl.) i osposobiti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje.

(2) Osobama koje su određene da provode evakuaciju i spašavanje dekan i ovlaštenik moraju staviti na raspolaganje potrebnu opremu.

Članak 64.

(1) Neposredni voditelj evakuacije i spašavanja dužan je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.

Članak 65.

(1) Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

Članak 66.

(1) Na osnovi plana evakuacije i spašavanja moraju se provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

3.9 Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 67.

(1) Postupak utvrđivanja i priznavanje ozljede i profesionalnog oboljenja, uvjeti koji moraju biti ispunjeni, rokovi u kojima se podnosi prijava i sadržaj tiskanica (prijava o ozljedi na radu i prijava o profesionalnoj bolesti) određeni su odgovarajućim propisima.

Članak 68.

(1) Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti organizira ili obavlja dekan u suradnji s ovlaštenikom.

3.10 Pružanje prve pomoći

Članak 69.

(1) Dekan je dužan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje zdravstvenoj ustanovi.

(2) U radnim prostorijama u kojima istovremeno radi do 20 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći te još po jedan na svakih daljnjih 50 radnika.

(3) Osobama određenim za pružanje prve pomoći ovlaštenik mora staviti na raspolaganje potrebnu opremu.

Članak 70.

(1) Za pružanje prve pomoći mora se osigurati propisani osnovni sanitetski materijal kao i specifični, ovisno o opasnostima i štetnostima koje se mogu pojaviti na pojedinom poslu.

(2) Mjesta postavljanja sanitetskog materijala (ormarići) trebaju biti označena propisanim znakom.

(3) Na ormariću prve pomoći ili drugom vidnom mjestu mora se staviti ime radnika za pružanje prve pomoći ili broj telefona na koji se može pozvati, kako bi došli na mjesto događaja.

(4) Radi obavještenosti radnika o pozivanju za pružanje medicinske pomoći potrebno je isto tako istaknuti naziv zdravstvene ustanove i njezin broj telefona.

Članak 71.

(1) U slučaju ozljeđivanja radnika potrebno je zbrinuti povrijeđene, pružiti im prvu pomoć, i što prije osigurati liječničku pomoć.

(2) O događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama odmah izvijestiti nadležnog ovlaštenika, te stručnjaka zaštite na radu.

3.11 **Zaštita nepušača**

Članak 72.

(1) Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i prostorima Veleučilišta.

3.12 **Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti**

Članak 73.

(1) Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Članak 74.

(1) Dekan je dužan prikladnim mjerama provoditi zabranu uzimanja alkoholnih pića i sprječavati zlouporabu sredstava ovisnosti na radnom mjestu.

(2) Prikladne mjere su mjere primjerene utvrđenim potrebama zaštite na radu, a u pravilu sadržavaju aktivnosti:

- sprječavanja uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provođenje zabrane njihovog unošenja u radne prostorije i prostore,
- obavješćivanja i osposobljavanja radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- izrade i provedbe programa prevencije ovisnosti na radnom mjestu, sukladno utvrđenim potrebama,
- uređivanja protokola suradnje i postupanja dekana ili njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu, djelatnika službe medicine rada, povjerenika radnika za zaštitu na radu, u provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti,
- uređivanja postupka provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata).

Članak 75.

(1) Dekan ne može provesti postupak provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti kod radnika koji ima potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenje od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika za obavljanje poslova za koje je zaključen ugovor o radu.

(2) Prethodni postupak se može provesti samo od strane ustanove kod koje se radnik nalazi u programu.

(3) Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, izdaje zavod nadležan za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Članak 76.

- (1) Ovlaštenik je dužan privremeno udaljiti s mjesta rada radnika koji je na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.
- (2) Ako radnik odbija napustiti mjesto rada udaljenje će omogućiti nadležna redarstvena služba.

Članak 77.

- (1) Utvrđivanje da li je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim pogodnim aparatom ili postupkom.
- (2) Utvrđivanje da li je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti alkometrom regulirano je posebnim općim aktom.
- (3) Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se, da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

4. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 78.

- (1) Dekan je dužan naročito osigurati zaštitu na radu radnicima malodobnicima, ženama i radnicima umanjениh radnih sposobnosti te u skladu sa zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom utvrditi općim aktom poslove koje ne mogu obavljati te skupine radnika.
- (2) Radnici umanjениh radnih sposobnosti su radnici čija je radna sposobnost umanjena zbog starosti, invaliditeta, ozljede, ozljede na radu, profesionalnih ili ostalih bolesti te drugih razloga koji se utvrđuju kolektivnim ugovorom ili općim aktom dekana.

Članak 79.

- (1) Za vrijeme trudnoće žena ne smije obavljati osobito poslove vatrogasca, poslove koji se obavljaju na visini, poslove u nepovoljnoj mikroklimi, poslove u buci i vibracijama, poslove u povišenom atmosferskom tlaku, poslove pri kojima je izložena ionizacijskom i mikrovalnom zračenju, dimu olova i njegovih anorganskih spojeva, tetraetilolovu, parama žive i prašini živinih spojeva, prašini i dimovima mangana i spojeva, uranu i njegovim spojevima, fluoru i njegovim spojevima, ugljičnom disulfidu, halogenim derivatima ugljikovodika, benzenu i drugim homolozima, nitro i amino derivatima benzena, kemijskim i drugim tvarima u proizvodnji i preradi umjetnih smola i plastičnih masa, pesticidima na bazi kloriranih ugljikovodika te biološkim agensima i to virusima: hepatitis B, herpes, cytomegalo, varicella, rubella, HIV te bakterijama: listeria, toxoplazma.
- (2) Za vrijeme dojenja djeteta žena ne smije obavljati osobito poslove pri kojima je izložena prašini, dimu i parama olova i njegovih spojeva, halogenim derivatima ugljikovodika i pesticidima na bazi kloriranih ugljikovodika.

Članak 80.

- (1) Malodobnici ne smiju obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, ne smiju raditi noću i u prekovremenom radu, osim u slučajevima utvrđenim u Zakonu o radu.

Članak 81.

- (1) Radnik sa umanjениm radnim sposobnostima, prema posebnom zakonu, ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost umanjения njegove preostale radne sposobnosti.

Članak 82.

- (1) Organizaciju i provedbu prethodno navedenih poslova obavlja dekan i ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

5. NADZOR

Članak 83.

(1) Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog Pravilnika.

Članak 84.

(1) Dekan je obavezan inspektoru rada na njegov zahtjev dati obavještenja i podatke koji su mu potrebni u obavljanju nadzora.

(2) Dekan je obavezan inspektoru rada za vrijeme obavljanja nadzora omogućiti da utvrđuje činjenice koje su potrebne radi ocjene je li postupljeno po propisima zaštite na radu.

(3) Dekan je obavezan odrediti svog ovlaštenika koji će inspektoru pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica, dati potrebna obavještenja, staviti na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza.

(4) Dekan je obavezan u roku od osam dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

Članak 85.

(1) Dekan je obavezan izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj (dva ili više radnika) ozljedi odmah po nastanku događaja, a u daljnjem roku od 48 sati od nastanka događaja dostaviti tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada propisano pisano izvješće.

6. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 86.

(1) Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja, te odredbama ovog Pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

Članak 87.

(1) Procjena opasnosti iz zaštite na radu, zapisnici, obavijesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu, evidentiraju se i pohranjuju u Tajništvu.

Članak 88.

(1) U Tajništvu Veleučilišta mora se čuvati:

- glavni projekt i ostala tehnička dokumentacija izrađen prema posebnom propisu iz kojeg je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za građevinu ili dio građevine u trenutku korištenja (tehnička dokumentacija čuva se tamo gdje se nalazi objekt na koji se ona odnosi, sve dok se taj objekt koristi).
- upute o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima dok te strojeve i uređaje koristi,
- isprave o obavljenim ispitivanjima propisanim u Zakonu o zaštiti na radu (čuvaju se na mjestu gdje se vodi evidencija, a njihove preslike na mjestu gdje se koriste sredstva za rad, na koje se isprave odnose, sve dok se nakon ponovnog pregleda, odnosno, ispitivanja ne izdaju nove isprave).
- dokaze o ispravnosti instalacija (isto kao prethodno).

Članak 89.

(1) Na Veleučilištu se moraju voditi evidencije o:

- radnicima osposobljenim za rad na siguran način i radnicima stručno osposobljenima,
- radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada,
- strojevima i uređajima s povećanim opasnostima koje koristi,
- opasnim tvarima koje proizvodi, prerađuje ili koristi,

- ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika.
 - ostalo predviđeno odgovarajućim propisom
- (2) Za ispravu koja se tijekom korištenja ošteti, prije nego izgubi uporabnu vrijednost, mora se izraditi nova isprava.

Članak 90.

(1) Dekan je dužan voditi knjigu nadzora u koju upisuje svoje odluke:

- ovlaštenik,
- stručnjak za zaštitu na radu,
- ovlaštena fizička ili pravna osoba s kojom je ugovoreno obavljanje poslova zaštite na radu,
- inspektor rada.

Članak 91.

(1) Dekan je dužan podnijeti godišnje izvješće o ozljedama i slučajevima profesionalnih bolesti tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada, ako je takvih ozljeda odnosno slučajeva profesionalnih bolesti bilo.

(2) Za stručni dio obavljanja tih poslova nadležan je stručnjak zaštite na radu.

7. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 92.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu i počinje se primijenjivati osam dana nakon objave na oglasnoj ploči Veleučilišta.

Članak 93.

(1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 94.

(1) Stupanjem na snagu ovog Prailnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o zaštiti na radu (KLASA: 115-01/13-01/001, URBROJ: 2103-67-01-13-01) od 21. veljače 2013. godine

Bjelovar, 26. veljače 2018. godine

Veleučilište u Bjelovaru
dekanica
dr. sc. Zrinka Puharić, dr. med.

Pravilnik o zaštiti na radu Veleučilišta u Bjelovaru je objavljen na oglasnoj ploči Veleučilišta u Bjelovaru dana 26. veljače 2018. godine, a stupio je na snagu dana 5. ožujka 2018. godine.